

Виходить у Львові що
така (крім неділь і гр.
кат. съєз) о 5-й го-
дині по полуночі.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецької ч. 8.

Письма приймаються
лише франковані.

Рукописи звертаються
лише на окреме жадання
і за зложенем оплати
поштової.

Рекламації незапечатані
вільні від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Вісти політичні.

(до ситуації. — Процес о замах на Милана. — Справа Драйфуса).

Цісар приймав вчера на окремій авдіенції провідника католицького сторонництва народного, др. Катрайна. Тій авдіенції припиняють віденських політичних кругах велике значення, добачуючи в ній доказ, що католицьке народне сторонництво обійшло керму в переговорах, аби зробити парламент спосібним для праці. Правительство стоїть поза тим сторонництвом, однак переговори будуть вестися на бажання правителства гр. Туна. Член того сторонництва, предсідатель палати послів др. Фухс вислав запрошення до заступників німецької лівії на конференцію в справі теперішнього політичного положення, а тим самим обіймив посередництво між комітетами виконуючими правici і лівії. Вчера нараджувався др. Фухс з предсідателем польського кола п. Яворським. Вчера по полуночі приймав Цісар на довірій авдіенції угорського президента міністрів Селя, котрий відтак відбув конференцію з міністром Голуховським і Калляєм.

В процесі о замах на Милана переслухувано вчера властителя друкарні Становічича. Він протестує против закінів, які піднесено против него і каже, що засуджений 1883 року в причині повстання, а відтак помилуваний Миланом, не мав причини виступати тепер вороже против Милана, а противно винен ему

радше віячність. Становіч відпирає також візнання Кнезевича, при котрих однако той обстав. В часі пополуднєвої розправи переслухувано епископа Груча. Він признає, що писав обиджуючі Милана і правительство листи, бо був злий на Милана з причини погроз, які Милан виголосував против него. Однак доказує, що ніколи не стремів до повалення династії, впевнені про своїм патріотизм і династичних чувствах і відпирає візнання Кнезевича. Свідок Родолієвич каже, що Джюрич визнав его 1890 р. до ворохобні і говорив, що мусить ся покликати на престол Петра Караджорджевича. Джюрич відповідає, що таких слів не міг говорити до члена постурового сторонництва. Родолієвич обстає при своїм візнанні і підпирає його присягою.

По засуді Драйфуса нема у Франції ніяких заколотів, хоч правительство дуже їх побоювалося. Лиш часописи обговорюють спокійно наслідки, які вийдут з причини засуду. — Поки що Драйфус поліпшиє ся в Рен, іменно до часу, в котрій військова рада ревізійна не ухвалила, що робити з рекурсом. Драйфус підписуючи оногди подана о ревізію мав сказати: Підписую то, хоч знаю, що мені рекурс вже нічо не поможе. — В Парижі гагають, що кара, яку Драйфус відбув на Чортівському острові, буде ему вчинена, але не по-дійно. На нині скликано кабінетну раду, котра буде обговорювати наслідки засуду. Противні Драйфусові часописи пригадують промову, яку президент Республіки Любре виголосив недавно в Рамбуїль. Отже президент сказав тоді, що перед засудом військового трибуналу в

Рен треба ударити чолом. — Берлінська часопись Localanzeiger пише, що родина Драйфуса так числила на увільнені его, що винаймила вже навіть віллю в Герренталь в Німеччині, куди мала вийти зараз по процесі разом з Драйфусом. — Тепер Драйфус дуже пригноблений і просить, аби ему навіть не загадувати про процес, бо чує ся таким утомленим, що побоює ся, аби не зійшов з ума. Просив, аби прислати ему книжок. — Як зачувасти, зібралися члени воєнного трибуналу на нараду і підписали прохання до президента, аби не повторювано деградації Драйфуса.

Н О В И Н К И.

Львів діл 12-го вересня 1899.

— Іменовання. Міністерство торговлі іменувало контролюра поштового Савина Баєвського в Коломії управителем поштовим в Калуші. — Дирекція пошт і телеграфів перенесла офіціяла поштового Янкевича зі Львова до Сініви віддаючи ему начальство тамошнього уряду поштового і телеграфічного.

— В руській школі виділовій у Львові в сего року крім I-ої (після давніших плянів V-ої) вже Й II. класа. До першої класи вписало ся 31 учениць, а до II-ої 34 учениць. Руске товариство педагогічне, котре удержує сю школу з соймовою підмогою, назяло відповідне поміщення для сеї школи в тій самій каменици, що й вторік (ул. Вірменська ч. 2), однак просторійше і уладніше

він себе, коли задуманий, споглядав за відходячою. — Чи тата жінка звичайна собі мантійка, котра хоче напудити мене, щоби відтак брати від мене гроші? Она мене нині о ніщо не просила, але то може бути лише таємний спосіб; за то пізніше готова тим більше з мене тягнути. А щож она іншого, як не мантійка?

На то питане не легко було відповісти. Він вернув до кімнати, де було зібране товариство. Та незвичайна розмова так роздразнила, що він не був в силі брати участь в пустій балаканині. Та й не радо би був зійшов ся з Реджінальдом Еверстронгом, перед котрим єго в так оригінальний спосіб і як здавало ся без оправдання остережено.

Коли увійшов до сальону, спостеріг, що лице панни Грегім на єго вид нараз оживило ся. Не маючи досвіду в осуджуваню жіночого серця, він взяв той привітний погляд за дуже лестний знак для себе. Попав ся вже був по половині в сітку, а той погляд причинив ся немало до того, щоби єго таки вшовні обмотати.

Сів собі коло той звідничої дами. Межиними стояв столичок з шахами. Лідия сягнула рукою, на котрій сьвітили ся дорогоцінні камені, по одні з фігурам.

— Чи Ви, пане Даргун, уважали би то за великий гріх, якби хтось вечером на Різдво грав в шахи? — спітала она.

— Та для чого? панно Грегім. Я належу до тих, що в невинній розривці не видять гріха.

— То може собі заграємо? — спітала Лідия, та й зачала таки вже уставляти фігури.

О СПАДЩИНІ.

(Повість з англійского).

(Дальше).

Проячий настійчиво голос і засумовані чорні очі зворушили Ляйенеля Даргуну якось дивно. Щось, він сам не зінав що такого, перло єго повірити сій жінці — єго навіть взяла тає цікавість, що вже хотів єї просити, щоби она безвзглядно вяснила ему то єї загадочне поступоване, але ще в пору опамятає ся і залишає фізіогномії єго лица. Наконець він відо-вав ся:

— Зроблю то, що хочете. Я на Ваші слова не конче спускаю ся, але Ви маєте право просити о то, щоби Вам дати можливість доказати правду тих слів. Чи Ви, чи хтось, кого до мене пришлете, буде міг завтра поговорити зі мною.

— Чи будете дома? — спітала она за-журена. — А щож буде з польованем?

— Ледви чи завтра відбудеться польоване; веремя якось нам не хоче сприяти — відповів Ляйенель Даргун. — Коли рішучо не змінить ся, то не будемо полювати і я остануся дома. — Сказавши то Ліонель Даргун, встав, і зробив таку міну, котра була для циганки знаком, щоби она вже себі ішла. Та циганка встала, але без страху задержала ся перед ним.

— Тепер вже піду — сказала она — до брані! Ви маєте мене за якусь божевільну, чи мантійку. Ви, мій пане, вже другий раз не пізнаєте ся на мені.

Коли ректор стрітив ся з поважним поглядом єї съвітіах очей, опанувало єго якесь дивне чувство. Єму здавало ся, як би він вже десь видів тоті глубокі задумані очі.

— Хиба мені того лице приснило ся — подумав він собі; бо деж би як не в сні я єго видів.

Та гадка сильно вплинула на него і не сходила єму з голови, коли він ішов в присінку поперед циганки і отворив їй двері.

На дворі перестав падати сніг; ясний місяць виступив на небо помежи летучі хмар. Єго холодне съвітло падало на білі горби, дрімаючи під покривою съвіжо упавшого снігу.

Циганка обернула ся на порозі і відозвалася до Ляйенеля Даргуна:

— Отже не буде польовання, доки буде така погода?

— Ні, не буде.

— То завтра не будете збирати ся на означені місці?

— Хиба що погода змінить ся.

— Ще раз добра ніч, пане Даргун.

— Добра ніч!

Ректор постояв в дверох і дивив ся за циганкою, під час коли она ішла стежкою, вкритою снігом. Темна постать, що сунула ся поволі попри вкриті снігом съвітники і грядочки на широкім подвірю, виглядала дійстивно як би якийсь дух.

— Що то все має значити? — питав ся

ножата у всілякім положенню можуть бути і ненаводнювані та не наважені, 60 до 80 сотнарів сіна; косовиця два рази. — IV. кляса: Малої вартості сіночата в долинах і на горах, 40 сотнарів сіна; косовиця раз. — V. кляса: Дуже дихі, торфові сіночата в лісах і на горах; 20 сотнарів сіна; косовиця раз.

— Як обходити ся зі збіжем при його вимолоченню? В часі коли збіже в снопах гріється і пріє, не треба молотити, бо тоді трудно вимолотити зерно в вожкого колоса, а й само зерно єсть вожке і має меншу ціну. Також труда тіште тоді збіже очистити. Не треба молотити в вожкий день або під час слоти, лише в пору зовсім суху. Зерно вимолочене в слоту втягає дуже в себе вожкість і тоді дуже легко кидаеться після на нім. Вимолоченого зерна не треба ніколи лишати на тоці на купі, але зараз запрятати до шпихлірів. Навіть зерно в міках лишене на тоці втягає вожкість в себе. Сьвіжо вимолочене зерно, лишене довшій час на купі, легко загрівається і пріє, через що тратить силу кільчевін; для того треба зерно в шпихлірі розсунути тонькою версткою. Лішче єсть навіть не вичищене зерно знести до шпихлірів, там его розсунути і часто віячкою перевівати, а відтак аж в догідний порі очищувати на илінци. Збіже вже й очищене в шпихлірі треба часто віячкою перевівати, але не в мокрий день, для того, що тоді мається час до того. Коли вже збіже ви-ехне меншими вертвами (до 20 центиметрів високими) можна его засипати на більші купи (до 60 центиметрів високі). Аж до грудня треба збіже в шпихлірі дра рази в місяць перевівати віячкою; від грудня аж до марта раз в місяць, а в березні і цвітні два або й три рази, а то для того, що згоди вже рушаються кільці в збіжу; і оно загрівається. При перевіванні віячкою треба збіже до гори підкідати, щоби зерно розліталося. Коли би збіже на засипі сплюсніло, то треба віячку мочити оцтовим спіритусом і тоді перевівати збіже; оцтового спіритусу не треба жалувати. Коли ж би після дуже кинула ся, треба збіже на илінок пустити. Стухле збіже на засипі можна поправити додаючи до него цвіту в румянку, раз,

амазонки — відповіла на то пані Мордант трохи згнівана.

Лідія не взяла дуже за все той брак ввічливости наші Мордант, бо уважала то лише відплату за її успіх, а мати знов не могла того забути, що хтось інший а не котрась в її доньок увіскала так съвіту нагороду як особа Гальґрунського ректора.

Данило Даргун не говорив о нічім іншім лише о новім коні свого брата, о „Ніагарі“, котрого казали водити поспід вікна. Панове з товариства оглядали всі того коня і однодушно признавали його красу.

— А ти пробовав тамтого тиждня їздити на вім, Лайенелью? Я тебе о то просив — говорив Данило, коли вже всі досить нахвалилися „Ніагару“.

— Авжеж що пробовав, і я переконав ся, що він такий жевавий, як мало котрій в тих, на яких я їздив. Я їздив два рази на нім — знаменитий кінь.

— Та й можна спустити ся на него, правда? — спітав Данило. — Справі ручив за него, а Славін чоловік честний. Але то все-таки річ дедіктної натури кущувати для брата коня до польовання і я буду тішити ся, коли нинішній день мине.

— Не бейся, Даниле — відповів ректор. — Мене уважають звичайно за съмлого ізда, але я не сіду на коня, на котрого не можна спустити ся. Я того погляду, що чоловік не повинен вводити провіднія в искущенні.

Коли він то говорив, очі его глянули случайно на Реджінальда Еверстронга. Очі первих братів стрітилися і Лайенель побачив в очах графа якесь неспокій, якусь непевність.

— Видно, що в словах старої циганки о крамолі і враді есть щось правди — подумав він собі; — мусить в тім щось бути. То, що я тепер видів в очах моого первого брата, не есть щось звичайного.

Підведено коні до дверей. Для пані Мордант і її обох доньок призначено кариту і они не протишли ся тому, щоби показати ся на

два або й три рази, а відтак вичистити з румянку на млинку. Вожке збіже можна осушити вапном; кусні паленої вапна кладе ся в коші, завиває ся коші в полотна і вкладає ся в збіже; за дві або три неділі вапно витягне всю вожкість зі збіжу. Щоби коні не занечи-шували збіжу в шпихлірі, треба вкривати зерно густо березовим прутом, з котрого всі листки треба позривати. (Народ. Часоп.)

— Нерозумне шановане коній. Буває так, що господар держить робочі коні кілька днів в стайні і годує їх добре, для того, щоби їх опісля заставити до тяжкої роботи. Єму здається, що через таке зашановане коні наберуть більше сили а відтак будуть могли більше і ліпше робити. То не правда; таке шановане коній єсть нерозумне. Неодин господар може сам на собі зробити той досвід, що коли він день в день двигається тяжко і робить, то робота іде ему далеко лекше, як тоді, коли прийде день два съкіт і відпочинку, а він по нім мусить знов ставати до роботи. Ох, то так тяжко! То не лінь, але просте ослаблене в наслідок задовгого відпочинку. То само єсть і у робочого коня. Задовгий відпочинок єсть так само шкідливий, як за короткий. Через нерозумне, надмірне шановане коня господар позбавляє сили. Правда, що кінь по довшім відпочинку бере ся жваво до роботи, рве ся до неї. Господареві вдається тоді, що він додав коневі сили, давши ему довго відпочити, а то тимчасом неправда; кінь рве ся зразу, але вже в короткім часі ослабає і попускає в роботі. Немає тоді за що коня валити батогом. Кінь, що спочиває довший час, а дістає добре їсти, товстіє, мязи (мушкули) і живі тратять свою пружливість, бо не суть в роботі і кінь стає фізично лінивий; аж поволі можна его знов заправити до роботи. Отже коли хто хоче шанувати свої коні то нехай розумно їх шанує, нехай дає їм відпочити тільки кількоїм потріба; але нехай коні не дармують по кілька днів ніби для того, щоби пізніше ліпше робили; бо тоді і коні, не поправляються, але що їх будуть менші сили мати, і втіче неодин заробок.

місці зборів в своїх хороших зимових капелюшках.

Сніг був стошився, лише місцями ще лежав та вкривав далекі горби мов білим одялом.

На улицях і дорогах було болото виспе кісток, а коні бігли почесні калабані та хляпали іздацям в лиці.

Крім Лідії Грегем була ще лише одна дама, котра хотіла їхати в мисливими. Була то молода жінка якогось офіцера від кавалерії, що взяла був відпустку на чотири неділі і перебував у своїх в Гальґруні.

Ціле товариство виїхало двійками і трійками з ректорства. Всі були вже на гостинці, закім вибралися ректор, котрий їхав на новім коні.

Він здивувався немало, коли показалося, що кінь не так легко дає ся поводити. Він ставав дуба, фірка, кидав собою то в одну, то в другу сторону і оббрізкав темний сурдук мисливським іздацям розтопленим снігом і болотом.

З великим трудом удалося Лайенельові успокоїти коня і виїхати на гостинець та здогонити товариство. Він їхав побіч пана Морданта великого знатока коній, котрий через кілька мінунь дивився на ректорового коня якимсь дивним оком.

— Я Вам щось скажу, пане Даргун — відозвався він; — мені не здається, щоби на Вашого коня можна спустити ся.

— Ні?

— Ні, він має щось небезпечної в очах; він мені не подобається. Подивіться ся лише, як він складає уха, а півдря дрожать ему так по-гано. Я би Вам дуже радив, щоби Ви казали привести собі якого іншого коня. Будете мусіти сего дня гнати почесні калабані перешкоди, а отся звірюка, вірте мені на слово чести, дуже мені підозріна.

(Дальше буде).

Всячина господарська.

— Вино з бзинових ягід, єсть і дешеве і дуже добре, іменно коли довше постоїть. В Англії і Франції продають его під назвою „Фронтіняк“ (Frontignac). Отже той фронтіняк робиться так: Береться 34 фунти зовсім доспіліх і чистих бзинових ягід без хвостиків і вариться у 8 до 9 літрах мягкої води (фільтрована дощівка найліпша). Сок відціджується через мішочок з грубого полотна, а то, що в нім лишить ся, ще витискається. Так одержаний сок вариться ще раз годину. На одну літру соку дається сок до камінних або дерев'яних посудин, студиться і коли ще теплій додається до него 4 столові ложки дріжджів (найліпше винних) та лишається, щоби кис. Коли сок кис 12 до 15 годин, зливається в бочку, ставиться до пивниці і обходитьться з ним вже даліше як з молодим вином. По 3 до 4 місяцях можна вино стягати до фляшок. Появляється фронтіняк робить через довший час осад, то добре єсть перед стягненням до фляшок спустити его кілька разів до іншої бочки. Вина бзинового уживають часто до крашена червоного вина.

Література господарска.

— Handbuch der Landwirtschaft v. Wilhelm Martin 4 Aufl. Єсть то дуже добрий і обширний підручник до науки господарства обнимаючий 950 сторін друку а 512 ілюстрацій. При тім книжка є з огляду на свою обемистість та ілюстрації єсть дуже дешева, бо коштує лише 6 марок 70 феників (4 зл.), а в оправі 8 марок (4 зл. 80 кр.) Хто би хотів купити собі ѿ книжку, може спровадити єї з книгарні Wilhelm Frick, Hofbuchhandlung in Wien I. Graben 27. Оплата поштова буде винесена лише пару крейцарів.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

— Ціна рогатої худоби на віденськім торзі. На торг дні 11 с. м. пригнано рогатої худоби призначеної на заріз 4885 штук, між тим з Галичини 288, з Буковини 96 штук. Ціна без зміни. — Волів з Галичини і Вуковини продано 45 штук по 26 до 30 зл., 145 штук по 31 до 34 зл., 116 штук по 35 до 38 зл., 19 штук по 41 до — зл.; бугаї без ріжниці походження плачено по 26 до 34 зл.; корови підлучені по 25 до 32 зл.; худобу худобу по 18 до 25 зл. — все числячи за метричний сотнар живої ваги.

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 12 вересня. Правительство розвяжало товариство „Союз німецьких рільників“, котрого предсідателем був Шенерер за недозволені агітації.

Тріполі 12 вересня. Наспілі вісти, що на французький відділ войсковий напали в оазі Айру Туареги. Французи побили ворогів і винищили цілковито.

Константинополь 12 вересня. На французькім кораблях, що ішов з Єгипту до Бейрута помер один чоловік на джуму.

Париж 12 вересня. Ходять вісти, що президент помилує Драйфуса і тим закінчить ся ціла справа.

До Народної Часописи

Газети Львівської

Всілякі

ОГОЛОШЕНЯ

принимає виключно

АГЕНЦІЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошення до всіх дневників

і також пренумерату на всі часописи країві і заграницні.